

Foranstaltninger, der er truffene fra Ministeriets Side, har været heldige. Jeg gaar ud fra, at Formaålet er, at Kvælstofgødningen bliver anvendt saa formaalstjenligt som muligt, det vil sige saaledes, at Korn- og Sukkerproduktionen faar saa megen Gavn deraf som muligt. Det er ogsaa Forudsætningen for mine Bemærkninger. Men jeg kan ikke indse, at den Foranstaltning, man er i Færd med at træffe, eller som man stiller i Udsigt fra Ministeriets Side, i nogen Grad naar det tilsigtede. Det, man paatænker, er jo at tage Gødningen fra en Del Folk, der allerede har været forsynlige — det er særlig det større Landbrug —, og dele den ud til andre. Jeg hævder, at det er en Forsynlighed at sikre sig i Tide. Jeg kan indrømme, at der er forsynlige Folk, der ikke i Tide har skaffet sig den paagældende Vare, fordi de ikke kunde det, men jeg tror ikke, at man kan hævde, at de, der har skaffet sig den, ikke har været forsynlige. Og jeg kan ikke anerkende, at man opnaar det tilsigtede Maal ved at tage fra disse mere forsynlige og give til andre, som dyrker Planter, der ikke er egentlige Ernæringsplanter. Dertil kommer yderligere, at naar man skal give Erstatning — og der skal jo gives fuld Erstatning —, kommer man ogsaa til at betale det Af-savn, som de nuværende Besiddere lider i deres Produktion. Jeg kan ikke se andet, end at Staten derved vil komme til at rykke ud med en hel Del Penge, der bliver givet ud til ingen Nytte, ja, tværtimod til Skade. Det vil nemlig blive til Skade, for saa vidt denne Kvælstofgødning ikke bliver anvendt bedre. Staten kommer til at betale Erstatning til de Folk, som den paafører Tab, og Gødningen bliver givet til andre, der ganske sikkert ikke vil producere flere Fødemidler end de, der oprindeligt havde Gødningen, og i hvis lovlige Eje den var. Jeg kan derfor ikke se rettere, end at den Foranstaltning, man er ved at træffe, i første Række er uretfærdig, dernæst maaske tvivlsom, set fra et juridisk Synspunkt, og endelig vil den paaføre Staten Tab i pekuniær Retning, uden at der tilføres Staten den Fordel, som Foranstaltningen tilsigter.

Med Hensyn til Brødrationerne paastod den højtærede Minister, at de var tilstrækkelige. Paa Grundlag af de Beregninger, der er anstillede i mit Hjem, maa jeg hævde det modsatte. Den Mand, der har mine Folk paa Kost, en 20—21 Folk, blandt hvilke et lille Barn, har meddelt mig, at han vil komme til at mangle 40 Brød pr.

Maaned. Ministerens Paastand om, at det er tilstrækkeligt under Henvisning til Sverige, tror jeg derfor ikke holder Stik. Og det er let at anstille Beregninger. Den paagældende, som jeg har mine Oplysninger fra, kan jo se, hvor meget han er nødt til at købe hver Maaned, og derefter vil der komme til at mangle ca. 40 Brød om Maaned, altsaa mere end et pr. Dag. Saaledes vil det være, hvor der er Tale om at koste Folk, der er i nogenlunde strengt Arbejde, Arbejdere, Arbejdskarle, Røgttere og lignende. Den tiltænkte Brødration er væsentlig mindre end det, der nu sædvanligvis gives.

Formanden: 2den Landstingsmand for 2den Kreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Tvede: Jeg tillader mig at takke den højtærede Finansminister for det Svar, han gav mig angaaende Udredelsen af Tilskuddet til Gærfabrikanterne. Men den højtærede Minister brugte et lille Ord, som foranlediger mig til paa ny at tage Ordet. Den højtærede Minister sagde nemlig: *hvis* dette Tilskud skal udredes. Jeg maa i den Anledning tillade mig at oplyse, at Gærfabrikanterne skal have et Tilskud; dette er noget, der paa Statens Vegne er godkendt af den overordentlige Kommission, idet det udtrykkelig er sagt, at det er en absolut Forudsætning for den i Mindelighed sluttede Overenskomst om den reducerede Fabrikationsvirksomhed, at der paa en Maade ydes Gærfabrikanterne Erstatning for den Del af det ved den reducerede Fabrikationsvirksomhed paaførte Tab, som ikke dækkes af den af Indrigsministeriet godkendte Prisforhøjelse. Det var den Prisforhøjelse, hvorved vi kun fik de 14 af de 58 Øre, der skulde til. Derefter blev der sagt, at denne Erstatning muligen kunde tages gennem en Prisforhøjelse for de forhaandenværende Beholdninger af Drikkesprit. Men efter at det nu paa forskellig Maade har vist sig, at dette af forskellige Grunde ikke lader sig praktisere, var det, at jeg tillod mig at rette den Forespørgsel til den højtærede Finansminister, om hvorfra vi saa fik Pengene, og her overfor var det, at den højtærede Finansminister sagde, at *hvis* vi skulde have o. s. v. Jeg har derfor nu tilladt mig at oplyse, hvorledes det forholder sig, og at dette er godkendt af den overordentlige Kommissions højtærede Formand, Overformynder Friis.